

7 PREGLED IZPITA CTA

7 Uvod

- 7.1.1 Izpit CTA in področja specializacije**
- 7.1.2 Akreditacija**
- 7.1.3 Plačilo izpitnih pristojbin in odpovedi**
- 7.1.4 Prevod pisnih gradiv**

7.2 Kriteriji za pristopanje k izpitu CTA

- 7.2.1 Osebna pripravljenost za izpit CTA**
- 7.2.2 Opis pogojev**
- 7.2.3 Podrobnosti pogojev**
  - 7.2.3.1 Certifikat TA 101**
  - 7.2.3.2 Pogodba o izobraževanju**
  - 7.2.3.3 Ure s klienti**
  - 7.2.3.4 Strokovne ure izobraževanja**
  - 7.2.3.5 Ure supervizij**
  - 7.2.3.6 Ure dodatnega strokovnega izobraževanja**
  - 7.2.3.7 Osebna terapija in/ali osebni razvoj**

7.3 Izpitni časovni okvir

- 7.3.1 Predlog časovnega okvira za izpit CTA**
- 7.3.2 Povzetek časovnega okvira in dokumentacija**

7.4 Dokumentacija za izpit CTA

- Soglasje odgovornega supervizorja za oddajo pisnega izpita (12.7.1)**
- Kandidatova predložitev pisnega izpita (12.7.2)**
- Prijavni obrazec za ustni izpit CTA s soglasjem odgovornega supervizorja (12.7.3)**
- Potrditev registracije za izpit CTA (12.7.4)**
- Potek ustnega izpita CTA na izpitni lokaciji (12.7.5)**
- Pismo ocenjevalcu pisnega izpita CTA (12.7.6)**
- Ocenjevalna lestvica za pisni izpit CTA (12.7.7)**
- Pismo, ki je priloženo oceni/ocenam pisnega izpita CTA (12.7.8)**
- Ocenjevalni list za področje svetovanja TA (12.7.9)**
- Ocenjevalni list za področje izobraževanja TA (12.7.10)**
- Ocenjevalni list za področje TA dela z organizacijami (12.7.11)**
- Ocenjevalni list za TA področje psihoterapije (12.7.12)**
- Obrazec za evalvacijo ocenjevalcev pisnega izpita (12.7.13)**
- Obrazec za evalvacijo ocenjevalcev (12.7.14)**
- Kandidatova izjava, da delo ni plagiat (12.7.15)**

7 PREGLED IZPITA CTA

7.1 Uvod

7.1.1 Izpit CTA in področja specializacije

Namen izpita CTA je zagotoviti visoko raven kompetentnosti pri uporabi transakcijske analize na kandidatovem področju specializacije glede na temeljne kompetence, ki so zahtevane na tem področju specializacije. Temeljne kompetence so opisane v 5. poglavju.

Izpit je sestavljen iz dveh delov:

1. najprej se predloži pisni izpit;
2. ustni izpit se opravlja šele potem, ko je pisni izpit uspešno opravljen.

Ko je pisni izpit opravljen, se njegov status ne spremeni, če kandidat v nadaljevanju ne opravi ustnega izpita.

Če je potrebno, lahko kandidat večkrat ponavlja kateregakoli od obeh delov izpita. Kandidat, ki ni opravil ustnega izpita, le-tega ne sme ponovno opravljati v istem izpitnem terminu. Področje specializacije je določeno v pogodbi o izobraževanju. Kandidat CTA mora opravljati izpit na področju, ki je določeno s pogodbo. Niti izpitna komisija niti kandidat ne sme spremeniti kandidatovega področja specializacije med opravljanjem izpita.

7.1.2 Akreditacija

Izpit za akreditacijo certificiranega transakcijskega analitika izvaja COC, podkomisija PTSC (komisija sveta EATE). PTSTA, učitelji CTA ter TSTA lahko opravljajo naloge izpitnih ocenjevalcev. Tudi CTA lahko opravljajo naloge ocenjevalcev pod vodstvom lokalnega izpitnega supervizorja.

EATA, FTAA in ITAA so se dogovorili za medsebojno priznavanje izpitnih postopkov in se kot skupina pod imenom TAWSC vsako leto srečujejo, da nadaljujejo dialog medsebojnega priznavanja.

Po opravljenem pisnem in ustnem izpitu lahko kandidat uporablja naziv CTA (certificirani transakcijski analitik) ali kakšen drug naziv, ki ga je določila nacionalna organizacija. Kandidat bo prejel certifikat, ki potrjuje njegovo kompetentnost na izbranem področju specializacije.

7.1.3 Plačilo izpitnih pristojbin in odpovedi

Pred vložitvijo pisnega izpita mora biti plačana prijavna pristojbina v celotnem znesku. Če kandidat ne opravi pisnega izpita in ponovno vloži pisni izpit v poznejšem roku, mora za ponovno vložitev plačati polovico prijavnih pristojbin. Prijavna pristojbina, ki je bila plačana za ustni izpit, se prenese na datum, ko se kandidat udeleži ustnega izpita. Če kandidat najmanj dva meseca pred napovedanim datumom izpitnega roka prekliče svojo udeležbo na izpitu, bo prijavna pristojbina prenesena na datum, ko bo kandidat dejansko opravljal pisni izpit. Če kandidat ne bo opravljal izpita, ni upravičen do povračila vplačane prijavnih pristojbin. Če kandidat prekliče opravljanje izpita manj kot dva meseca pred napovedanim rokom, prijavnih pristojbin ne bo dobil povrnjene, niti se ne bo prenesla naprej. Če se v nadaljevanju kandidat prijavi na nov ustni izpit, mora doplačati polovico prijavnih pristojbin. Prosimo, preverite podrobnosti glede trenutno veljavne prijavnih pristojbin, kako se nakaže na Eatin račun in ali obstaja kakšen nacionalni dogovor glede plačevanja prijavnih pristojbin. Te podatke lahko

najdete v Dodatku 1 na koncu tega priročnika, na Eatinem spletnem mestu, ali pa se obrnete na svoje nacionalno združenje.

7.1.4 Prevod pisnih gradiv

Z izjemo pisnega izpita CTA morajo biti vsa pisna gradiva za izpit CTA pripravljena v angleškem jeziku ali delovnem jeziku izpitne lokacije. Če gradiva ne bodo v tem jeziku, morajo biti v celoti opremljena s prevodi, tako da je število prevodov enako številu originalov.

Na ustnem izpitu morajo ocenjevalci in prevajalec poslušati posnetek in videti besedilo v obeh jezikih hkrati, kar pomeni, da morajo biti prevodi na isti strani in na istem mestu kot besedilo v izvirniku. Smernice za ustni izpit s prevodom so opisane v poglavju 9.8.3.

7.2 Kriteriji za pristopanje k izpitu CTA

7.2.1 Osebna pripravljenost za izpit CTA

Med pripravo na izpit in pridobivanje akreditacije za certificiranega transakcijskega analitika mora kandidat pridobiti temeljne kompetence za področje specializacije. Temeljne kompetence za štiri področja specializacije so opisane v 5. poglavju.

Kandidat mora pokazati sposobnost za:

- vzpostavitev učinkovitega delovnega odnosa;
- definicijo problema in diagnozo;
- definicijo ciljev obravnave ali načrtov za spremembe;
- sklenitev dogovorov;
- ustrezno razmišljanje o procesu in njegovih učinkih;
- razvoj načrtov glede na cilje in okoliščine ustreznega področja TA;
- praktično aplikacijo zgoraj omenjenega;
- zaupanje v svoje terapevtsko delo (z zavedanjem omejitev).

7.2.2 Opis pogojev

Kandidat za izpit CTA mora imeti:

- certifikat TA 101, ki ga je kandidat pridobil ali z obiskovanjem tečaja ali z opravljanjem izpita;
- veljavno Eatino pogodbo o izobraževanju, potrjeno pri Eati za najmanj eno leto pred datumom ustnega izpita;
- izpolnjene vse nacionalno določene pogoje za certifikacijo na področju specializacije;
- potrdilo odgovornega supervizorja o pripravljenosti na izpit;
- opravljen minimalni pogoj 2000 ur, ki so sestavljene tako, kot sledi:
  - ❖ 750 ur terapij s klienti, od katerih mora biti 500 ur TA;
  - ❖ 600 ur strokovnega izobraževanja, od katerih mora biti 300 ur TA;
  - ❖ 150 ur supervizije, od katerih mora biti 75 ur opravljenih s PTSTA, učiteljem CTA ali TSTA, ki je član organizacij EATA, ITAA ali FTAA, in 40 ur, ki morajo biti opravljene z odgovornim supervizorjem;
  - ❖ 500 dodatnih ur za strokovni razvoj (ki jih določi odgovorni supervizor v skladu z nacionalnimi pogoji).

Število ur izobraževanja in praktičnih izkušenj na kandidatovem področju specializacije je predpisano in standardizirano. Njihov namen je zagotoviti specializantu v izobraževanju obsežne praktične izkušnje in izčrpno teoretično znanje. Izkušnje, pridobljene v praksi ali izobraževanju pred njihovim TA izobraževanjem na izbranem področju specializacije ali med njim se lahko štejejo v ustrezno kategorijo ur izobraževanja.

7.2.3 Podrobnosti pogojev

7.2.3.1 Certifikat TA 101

Podrobnosti o TA 101 so opisane v 4. poglavju priročnika.

7.2.3.2 Pogodba o izobraževanju

Kandidat mora imeti veljavno pogodbo CTA o izobraževanju, ki je potrjena pri Eati za najmanj eno leto pred opravljanjem izpita; podrobnosti so opisane v 6. poglavju.

7.2.3.3 Ure s klienti

Kandidat mora imeti opravljenih vsaj 750 ur dela s posamezniki ali skupinami, od katerih mora biti vsaj 500 ur z uporabo transakcijske analize. Kandidat v omenjenih 750 urah nosi glavno odgovornost kot izvajalec, vodja ali učitelj. Najmanj 50 ur te prakse mora biti opravljene s skupinami in najmanj 50 s posamezniki.

Na psihoterapevtskem in svetovalnem področju specializacije se kot ure s klienti štejejo ure s posamezniki, pari, družinami, skupinami in s skupinami v obliki terapevtskih maratonov. Kandidati morajo imeti širok razpon delovnih izkušenj.

Na vseh področjih specializacije mora kandidat na ustnem izpitu predstaviti od enega do treh posnetkov, v katerem prikaže svoje delo s skupino. Ta posnetek izkazuje kandidatovo učinkovito obvladovanje skupinske dinamike in uporabe transakcijske analize za razumevanje skupinskih procesov. Za potrebe izpita je skupina definirana kot dva ali več ljudi. Kandidati s področja psihoterapije in svetovanja morajo poleg navedenega pripraviti še najmanj en posnetek dela s posameznikom.

PTSC upošteva potrebo po fleksibilnosti pri postavljanju pogojev za posnetek skupine za izpit CTA. Včasih je za snemanje težko dobiti dovoljenje, še zlasti na področjih psihoterapije in svetovanja. Kandidat lahko za to uporabi tudi posnetke, ki so nastali pri delu s skupinami za strokovni razvoj, izobraževalnimi ali izkustvenimi skupinami.

7.2.3.4 Strokovne ure izobraževanja

Kandidat mora imeti opravljenih vsaj 600 ur strokovnega izobraževanja, od tega vsaj 300 ur s področja TA, ki jih je vodil TSTA, učitelj CTA ali PTSTA. Strokovno izobraževanje vključuje pridobivanje teoretičnega znanja in lahko vsebuje tudi demonstracije uporabe TA, praktično izobraževanje, predavanja in razprave.

7.2.3.5 Ure supervizij

Kandidat mora med izobraževanjem opraviti vsaj 150 ur supervizije. Imeti mora 75 ur supervizij TA, ki jih vodi TSTA, učitelj CTA ali PTSTA. Od tega mora biti vsaj 40 ur s kandidatovim odgovornim supervizorjem. Za 75 ne-TA ur supervizije lahko kandidat šteje supervizijo, opravljeno v drugih modalitetah, med izobraževanjem ali po njem.

A) Kaj šteje kot supervizijska ura?

Specializant v izobraževanju lahko kot supervizijo šteje vsako uro s supervizorjem, v kateri aktivno izvajata supervizijsko delo. Specializant po navadi ne beleži supervizijskih ur, če prisostvuje superviziji drugih specializantov, sam pa ob tem ne predstavi svojega dela. Če se supervizije udeležijo dva ali trije specializanti in vsak predstavi svoje delo, lahko vsak od njih zabeleži ves čas trajanja supervizije.

- Primer: Če se trije supervizanti udeležijo triurne supervizije in vsak od njih predstavi del svojega dela za supervizijo, lahko vsak od njih zabeleži tri ure supervizije.

V skupinah, ki štejejo po štiri ali več supervizantov, je vsak specializant, ki izvede pomembno predstavitev svojega dela, za vsak svoj prispevek upravičen do ene ure supervizije. Člani skupine, ki nimajo svojega prispevka, si lahko zabeležijo ure naprednega TA-izobraževanja /strokovnega razvoja. Skupno število supervizijskih ur ne sme preseči števila ur, preživetih na supervizijskem srečanju.

- Primer: Ko pet specializantov preživi tri ure na supervizijskem srečanju in trije od njih predstavijo vsak svoj prispevek, ki traja eno uro, lahko vsak od teh treh zabeleži po eno uro supervizije in dve uri naprednega TA-izobraževanja. Preostala dva specializanta, ki sta se udeležila supervizijskega srečanja, a na njem nista predstavila svojega dela, lahko zabeležita vsak po tri ure naprednega TA-izobraževanja/ strokovnega razvoja.

B) Priporočila za supervizije

Ko specializant v izobraževanju pri svojem delu začne uporabljati TA, mora imeti redne supervizijske ure s TSTA, učiteljem CTA ali PTSTA. Supervizija je lahko sestavljena iz predstavitev posameznih primerov, priporočamo pa tudi, da specializanti redno in na dolgi rok predstavljajo svoje kliente ali skupine, saj jim to omogoči, da supervizorju na izbranem področju specializacije predstavijo raziskovanje, napredek, težave in rezultate pri svojem delu. Pomemben element supervizije so tudi povratne informacije, konfrontacije in razprave med supervizorjem in specializantom ali skupinske razprave.

1. Supervizija lahko poteka kot "v živo" supervizija dela specializanta v izobraževanju. Specializant, ki dela kot supervizorjev asistent, lahko kot supervizijo beleži supervizorjevo neposredno opazovanje njegovega TA-dela. Da bi bila taka supervizija lahko podlaga za beleženje ur supervizije, ji mora slediti supervizorska razprava. Odgovorni supervizor in kandidat nato določita skupen čas, ki ga kandidat lahko zabeleži kot supervizijo.
2. Supervizija lahko temelji na ustnih predstavitev primerov in/ali avdio- ali videoposnetkov specializantovega dela. Spletna supervizija je sprejemljiva in razmerje med spletnim ter osebnim številom ur določi odgovorni supervizor.

7.2.3.6 Ure dodatnega strokovnega izobraževanja

Kandidat mora imeti opravljenih vsaj 500 ur dodatnega strokovnega izobraževanja. Vsebino določi regionalna ali nacionalna organizacija, ki to odgovornost lahko preda glavnemu supervizorju. Dodatno strokovno izobraževanje lahko vključuje dodatno izobraževanje, supervizije, osebno terapijo, psihiatrično prakso itd.

7.2.3.7 Osebna terapija in/ali osebni razvoj

Število ur osebne terapije oziroma razvoja ni posebej določeno. PTSC priporoča osebno terapijo med izobraževanjem zato, da specializant pri izobraževanju pridobi izkušnjo uporabe transakcijske analize, in zato, da postane sposoben uporabljati TA pretežno neskritno in brez škodljivega vedenja. To je pogoj za opravljanje izpita.

Kandidati in odgovorni supervizorji morajo zadostiti vsem zahtevam glede osebne terapije, ki jih postavijo nacionalna združenja in evropsko združenje.

7.3 Izpitni časovni okvir

7.3.1 Predlog časovnega okvira za izpit CTA

Kandidat in odgovorni supervizor se najprej dogovorita, ali je kandidat pripravljen za opravljanje izpita. Odgovorni supervizor lahko kandidatu postavi specifične pogoje, pod katerimi mu je pripravljen odobriti opravljanje izpita. Priporočljivo je, da določita datum ustnega izpita in nato načrtujeta vzvratno. Datumi izpitov in dogodkov so objavljeni v Eatinem biltenu in na Eatinem spletnem mestu.

- Približno 18 mesecev pred izbranim datumom ustnega izpita naj kandidat začne pisati pisni del.
- Pogodba z Eato mora biti sklenjena v doglednem času pred datumom ustnega izpita. Pogodba mora biti sklenjena vsaj 12 mesecev pred ustnim izpitom.
- Zelo priporočljivo je, da se kandidat med pripravo na ustni izpit udeleži vsaj enega izpita mock.
- Sedem mesecev pred datumom ustnega izpita:
  - Plačilo izpitne takse (glej 7.1.3). Obdržite kopijo plačila (opomba: v nekaterih državah, na primer v Združenem kraljestvu, je treba plačilo izvesti skupaj s pisnim izpitom – glej spodaj).
- Koordinatorju jezikovne skupine je treba najpozneje šest mesecev pred izbranim datumom ustnega izpita predložiti:
  - A) kopijo sklenjene pogodbe (pogodb) med kandidatom in Eato s kopijami morebitnih izjem z izobraževalnimi načrti;
  - B) izpolnjen obrazec o soglasju odgovornega supervizorja k pisnemu izpitu (12.7.1);
  - C) izpolnjen obrazec za predložitev pisnega izpita (12.7.2);
  - D) dve ustrezno vezani kopiji pisnega izpita;
  - E) kandidatovo izjavo, da delo ni plagiat (12.7.15);
  - F) kopijo potrdila o plačilu;
  - G) kandidat mora hraniti kopije vse dokumentacije.
- Koordinator jezikovne skupine mora to prijavo prejeti vsaj dva meseca pred datumom ustnega izpita (npr. če je izpit 10. v mesecu, mora koordinator prejeti prijavo dva meseca prej, do 10. v mesecu).

- Registrirate se tako, da koordinatorju jezikovne skupine pošljete prijavni obrazec za pristop k ustnemu izpitu in soglasje odgovornega supervizorja (12.7.3). Obdržite kopije za svojo evidenco.
- **Če obrazci niso izpolnjeni v celoti, si koordinator jezikovne skupine pridržuje pravico do zavrnitve prijave za označeni izpitni rok.**

Če je kandidat prejel odobritev katere od variacij pravil, kot npr. zamenjavo odgovornega supervizorja ali spremembo pogodbe, mora podrobnosti teh sprememb opisati na posebnem listu in jih opremiti z datumi, kdaj je katero od njih potrdila Eata.

Koordinatorja jezikovne skupine je treba opozoriti, če bo na izpitu prisoten tudi prevajalec.

Kandidat po navadi prejme ocenjen pisni izpit vsaj tri mesece pred izbranim datumom ustnega izpita. Če je kandidat svoj pisni izpit predložil v ustreznem časovnem roku in po preteku treh mesecev ni prejel evalvacije, lahko pošlje prijavni obrazec koordinatorju jezikovne skupine. Ta bo izpolnil podatke o pisnem izpitu (če je rezultat pozitiven).

- Koordinator jezikovne skupine potrdilo o prejetju dokumentacije pošlje kandidatu.
- Kandidati, ki se želijo odjaviti od ustnega izpita, morajo o tem pisno obvestiti koordinatorja jezikovne skupine. Kandidati, ki se odjavijo najmanj dva meseca pred datumom ustnega izpita, lahko vplačano prijavno pristojbino prenesejo na poznejši izpitni termin. Kandidati, ki se od ustnega izpita odjavijo manj kot dva meseca pred napovedanim terminom, izgubijo vplačano prijavno pristojbino.
- Koordinator jezikovne skupine bo kandidatu poslal dokončno izpolnjen obrazec potrdila o registraciji (12.7.4).
- Kandidat mora ta obrazec predložiti na sestanku neposredno pred ustnim izpitom.
- Preverite poglavje o nacionalnih pogojih za primer, če so v vaši državi zahtevani še dodatni obrazci.

7.3.2 Povzetek časovnega okvira in dokumentacija

- **Več kot 12 mesecev** pred izbranim terminom ustnega izpita poslati Eati pogodbo za pridobitev soglasja za pristop k izpitu (s tem se zagotovi, da bo pogodba zagotovo sklenjena eno leto pred prijavo na ustni izpit).
- **Osemnajst mesecev** pred izbranim terminom ustnega izpita začeti pisati pisni izpit.
- **Devet mesecev prej:** obvestiti koordinatorja jezikovne skupine o nameri za predložitev pisnega izpita.
- **Sedem mesecev prej:** plačati izpitno takso za izpit CTA. (Opomba: v nekaterih državah, na primer v Združenem kraljestvu, se plačilo izvede neposredno koordinatorju jezikovne skupine).
- **Šest mesecev prej:** koordinatorju jezikovne skupine poslati:

- kopijo pogodbe, sklenjene z EATO, in kopije kakršnihkoli izjem z izobraževalnimi načrti;
  - izpolnjen obrazec s soglasjem odgovornega supervizorja za pristop k pisnemu izpitu;
  - izpolnjen obrazec za predložitev kandidatovega pisnega izpita;
  - dve ustrezno vezani kopiji pisnega izpita;
  - kandidatovo izjavo, da delo ni plagiat;
  - kopijo potrdila o plačilu;
  - kandidat mora hraniti kopije vse dokumentacije.
- **Tri mesece prej:** kandidat bi do tega datuma moral prejeti oceno pisnega izpita.
  - **Dva meseca pred datumom izpita:** koordinator jezikovne skupine prejme vašo prijavnico za ustni izpit in soglasje odgovornega supervizorja.
  - **En mesec prej:** kandidat prejme dokončno izpolnjen obrazec potrdila o registraciji za svoj arhiv.

7.4 Dokumentacija za izpit CTA

Soglasje odgovornega supervizorja za oddajo pisnega izpita (12.7.1)

Predložitev kandidatovega pisnega izpita (12.7.2)

Prijavni obrazec za ustni izpit CTA s soglasjem odgovornega supervizorja (12.7.3)

Potrditev registracije za izpit CTA (12.7.4)

Potek ustnega izpita CTA na izpitni lokaciji (12.7.5)

Pismo ocenjevalcu pisnega izpita CTA (12.7.6)

Ocenjevalna lestvica za pisni izpit CTA (12.7.7)

Pismo, ki je priloženo oceni/ocenam pisnega izpita CTA (12.7.8)

Ocenjevalni list za TA področje svetovanja (12.7.9)

Ocenjevalni list za TA področje izobraževanja (12.7.10)

Ocenjevalni list za področje TA dela z organizacijami (12.7.11)

Ocenjevalni list za TA področje psihoterapije (12.7.12)

Obrazec za evalvacijo ocenjevalcev pisnega izpita (12.7.13)

Obrazec za evalvacijo ocenjevalcev (12.7.14)

Kandidatova izjava, da delo ni plagiat (12.7.15)